

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09 – 4001/24.08.2022 г.

На основание чл. 93, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 13в. от Закона за професионалното образование и обучение и чл. 13, ал. 1 от Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план, при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осъществяване на професионално образование по професията, и Заповед № РД 09-3893/15.08.2022 г. на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

Типов учебен план по специалност код **5210302 „Машини за гореща обработка на металите“** от професия код **521030 „Машинен оператор“** от професионално направление код **521 „Машиностроене, металообработване и металургия“** за професионално образование с придобиване на втора степен на професионална квалификация с разширено изучаване на чужд език, обучение чрез работа (дуална система на обучение), с прием след завършено основно образование съгласно приложението.

Типовият учебен план влиза в сила от учебната 2022/2023 година.

X

МАРИЯ ГАЙДАРОВА
Зам.-министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

*ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ - завършено основно образование
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ - 5 години
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ - обучение чрез работа
(дуална система на обучение)
ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА - клас
ИЗХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ - завършен XII клас
НИВО ПО НАЦИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА (НКР) – 3
РАМКОВА ПРОГРАМА В - **ВАРИАНТ В12***

ТИПОВ УЧЕБЕН ПЛАН

**ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ
С ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
С РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК – ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА
(ДУАЛНА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ)**

Утвърден със Заповед № РД 09 – 4001/24.08.2022 г.

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 5210302 „Машини за гореща обработка на металите“

ПРОФЕСИЯ:

код 521030 „Машинен оператор“

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 521 „Машиностроене, металообработване и металургия“

София, 2022 г.

I. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

VIII, IX, X, XI и XII клас

I срок - 18 учебни седмици

VIII и IX клас

II срок - 18 учебни седмици

X клас

II срок - 20 учебни седмици,
от които **2 седмици**
за производствена практика

XI клас

II срок - 22 учебни седмици,
от които **4 седмици** за практическо обучение
в реална работна среда

XII клас

II срок – 13 учебни седмици,
от които **2 седмици** за практическо обучение
в реална работна среда

ВАКАНЦИИ: Съгласно утвърждения от министъра на образованието и науката за конкретната учебна година график.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРЕДМЕТИТЕ И ЧАСОВЕТЕ ПО КЛАСОВЕ И ЕТАПИ НА СРЕДНАТА СТЕПЕН

№		I гимназиален етап					II гимназиален етап					ОБЩО
		Класове			Общо	Класове			Общо			
		VIII	IX	X		VIII-X	XI	XII		XI-XII		
	Учебни седмици	36	36	36	2		36	4	29	2		
	Раздел А – задължителни учебни часове											
I.	Учебни предмети											
1.	Български език и литература	144	108	108		360	108		87		195	555
2.	Чужд език -	432	216	72		720						720
3.	Чужд език -		72	72		144	72		58		130	274
4.	Математика	108	108	72		288	72		58		130	418
5.	Информационни технологии	36	36	18		90						90
6.	История и цивилизации	72	72	126		270						270
7.	География и икономика	36	36	90		162						162
8.	Философия	36	36	72		144						144
9.	Гражданско образование					0	36		29		65	65
10.	Биология и здравно образование	54	36	72		162						162
11.	Физика и астрономия	54	36	72		162						162
12.	Химия и опазване на околната среда	36	54	72		162						162
13.	Музика	18	18	18		54						54
14.	Изобразително изкуство	18	18	18		54						54
15.	Физическо възпитание и спорт	72	72	72		216						216
II.	Обща професионална подготовка											
1.	Чужд език по професията -						72		58		130	130
2.	Здравословни и безопасни условия на труд		18			18						18
3.	Предприемачество	36				36						36
4.	Икономика			36		36						36
	Общо за раздел А	1152	936	990		3078	360		290		650	3728

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Раздел Б - избираеми учебни часове												
III.	<i>Отраслова професионална подготовка</i>											
1.	Материали и заготовки		18	18		36						36
2.	Техническо чертане		18	18		36						36
3.	Техническа механика			54		54						54
4.	Електротехника и електроника						36				36	36
5.	Приложни програмни продукти						36		29		65	65
6.	<i>Учебна практика по:</i>											
6.1.	Шлосерство		36			36						36
6.2.	Стругарство			36		36						36
6.3.	Заваряване			36		36						36
IV.	<i>Специфична професионална подготовка</i>											
1.	Топла обработка металите						126		69		195	195
2.	Машини за гореща обработка на металите						108		29		137	137
3.	<i>Учебна практика по:</i>											
3.1.	Сглобяване и ремонт на съединения						18				18	18
3.2.	Пластична деформация на металите								18		18	18
4.	Производствена практика				64	64						64
5.	Практическо обучение в реална работна среда						504	140	609	70	1323	1323
V.	<i>Разширена професионална подготовка</i>		180	72		252	72				72	324
VI.	<i>Разширена подготовка</i>								29		29	29
	Общо за раздел Б		252	234	64	550	900	140	783	70	1893	2443
	Общо за раздел А + раздел Б	1152	1188	1224	64	3628	1260	140	1073	70	2543	6171
Раздел В – факултативни учебни часове												
VII.	<i>Допълнителна подготовка</i>	144	144	144		432	144		124		268	700
	Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	1296	1332	1368	64	4060	1404	140	1197	70	2811	6871

III. ЗАВЪРШВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

3.1. Професионалното образование по този учебен план се придобива след:

- успешно положен задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет български език и литература;
- успешно положен задължителен държавен изпит за придобиване на втора степен на професионална квалификация – по теория и практика на професията „Машинен оператор“, специалност „Машини за гореща обработка на металите“.

3.2. Завършеното професионално образование се удостоверява с диплома за завършено средно образование и свидетелство за професионална квалификация.

3.3. Учениците, успешно завършили XII клас, които не са се явили или не са положили успешно някой от изпитите по т. 3.1., по свое желание, получават удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование.

3.4. Държавният изпит за придобиване на степен на професионална квалификация се провежда в две части - по теория на професията и по практика на професията, по национална изпитна програма, утвърдена от министъра на образованието и науката. Организацията и провеждането на държавния изпит за придобиване на професионална квалификация се определят с наредба на министъра на образованието и науката, а съдържанието им – съгласно държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията.

3.5. Придобитата степен на професионална квалификация се удостоверява със свидетелство за професионална квалификация. По свое желание придобилият степен на професионална квалификация може да получи Европейско приложение към свидетелството за професионална квалификация. Формата и съдържанието на документите са определени в Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 66 от 23.08.2016 г.).

IV. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

4.1. Учебният план е разработен на основание на Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за професионалното образование и обучение, Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план, рамкова програма „В” – вариант В12 и Държавния образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията „Машинен оператор“.

4.2. Изучаваният първи чужд език продължава в XI и XII клас като чужд език по професията.

4.3. Практическото обучение в X клас може да се провежда в реална работна среда във фирмите партньори на професионалната гимназия при осигурени условия съгласно Държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията.

4.4. Практическото обучение в XI и XII клас в реална работна среда се организира за ученици, навършили 16 години, съгласно Наредба № 1 от 2015 г. за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение).

4.5. Практическото обучение в реална работна среда на учениците в XI и XII клас се организира и провежда през цялата учебна година по график за разпределение на учебното време, но не по-малко от 2 (два) дни в седмицата за XI клас и 3 (три) дни в седмицата за XII клас. Графикът се разработва съвместно от обучаващата институция и фирмите партньори и се утвърждава от ръководителите на фирмите партньори и директора на професионалната гимназия.

4.6. Практическото обучение в реална работна среда се провежда в предприятието под ръководството на наставник, определен от работодателя и на учител по професионална подготовка.

4.7. Практическото обучение в реална работна среда се провежда по учебни програми, разработени в съответствие с резултатите от ученето, определени в Държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия „Машинен оператор“. Учебните програми се разработват съвместно от учителите и наставниците и се утвърждават от директора на училището след съгласуване с работодателя.

4.8. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети/модули, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общата, отрасловата и/или специфичната професионална подготовка в съответствие с интересите и индивидуалните възможности на учениците и с възможностите на училището в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията.

4.9. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети от общообразователната подготовка в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

4.10. Производствената практика се провежда по учебна програма и график, утвърдени от директора на училището, в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ. Учебната програма и графикът се съгласуват с

ръководителя на стопанската организация (предприятие), в която се провежда практическото обучение.

4.11. Факултативните учебни часове, предоставени за допълнителна подготовка, може да се използват за изучаване на учебни предмети, модули и/или дейности, които училището може да предложи и отговарящи на интересите на учениците.

¹ Учебният план е разработен по проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“.